

«САНОАТКОНТЕХНАЗОРАТ» ДАВЛАТ
ИНСПЕКЦИЯСИ БОШЛИГИНИНГ
БУЙРУҒИ

446 Саноат хавфсизлиги экспертизасини амалга ошириш қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида

*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2009 йил
8 октябрда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2013*

(2009 йил 18 октябрдан қучга киради)

Ўзбекистон Республикаси «Хавфли ишлаб чиқариш объектларининг саноат хавфсизлиги тўғрисида»ги Қонунининг (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2006 йил, 39-сон, 386-модда) 15-моддаси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2008 йил 10 декабрдаги 271-сон «Хавфли ишлаб чиқариш объектларининг саноат хавфсизлиги тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини амалга оширишга доир қўшимча чора-тадбирлар ҳақида»ги қарорининг (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2008 йил, 50-сон, 496-модда) 3-банди ижросини таъминлаш мақсадида **буюраман:**

1. Саноат хавфсизлиги экспертизасини амалга ошириш қоидалари иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Мазкур буйруқ Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилган кундан бошлаб ўн кун ўтгандан кейин қучга киради.

Бошлиқ

И. ХОЛМАТОВ

Тошкент ш.,
2009 йил 9 сентябрь,
172-сон

Ўзбекистон Республикаси
Саноатда, кончиликда ва коммунал-маиший
секторда ишларнинг бехатар олиб борилиши-
ни назорат қилиш давлат инспекцияси
бошлигининг 2009 йил 9 сентябрдаги
172-сон буйруғига
ИЛОВА

Саноат хавфсизлиги экспертизасини амалга ошириш ҚОИДАЛАРИ

Мазкур Қоидалар Ўзбекистон Республикаси «Хавфли ишлаб чиқариш объектларининг саноат хавфсизлиги тўғрисида»ги Қонуни (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2006 йил, 39-сон, 386-модда) ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2008 йил 10 декабрдаги 271-сон «Хавфли ишлаб чиқариш объектларининг саноат хавфсизлиги тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини амалга оширишга доир қўшимча чора-тадбирлар ҳақида»ги қарорига (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2008 йил, 50-сон, 496-модда) мувофиқ саноат хавфсизлиги экспертизасини амалга ошириш тартибини ҳамда экспертиза ҳулоасини расмийлаштиришга нисбатан қўйиладиган талабларни белгилайди.

I. Умумий қоидалар

1. Мазкур Қоидаларда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:
аккредитация аттестати — аккредитация қилинган эксперт ташкилотларининг саноат хавфсизлиги экспертизаси бўйича фаолиятни амалга ошириш ваколатини тасдиқлайдиган расмий ҳужжат;

буюртмачи — саноат хавфсизлиги экспертизасини амалга оширишга ариза билан мурожаат қилган ташкилот;

саноат хавфсизлиги соҳасидаги эксперт (кейинги ўринларда эксперт деб юритилади) — саноат хавфсизлиги экспертизасини амалга оширадиган аттестациядан ўтказилган мутахассис;

саноат хавфсизлиги экспертизаси (кейинги ўринларда экспертиза деб юритилади) — экспертиза объектининг унга қўйиладиган саноат хавфсизлиги талабларига мувофиқлигини баҳолаш;

хавфли ишлаб чиқариш объектида ишлатиладиган техник қурилмалар — хавфли ишлаб чиқариш объектида ишлатиладиган жиҳоз, ускуна, механизм, агрегат, асбоб ва шу кабилар бўлиб, улардан фойдаланиш хавфли ишлаб чиқариш объектларидаги авария ёки нохуш ҳодисаларга олиб келиши мумкин;

эксперт ташкилоти — экспертизани амалга оширадиган, белгиланган тартибда аккредитация қилинган ташкилот;

экспертиза объектлари — хавфли ишлаб чиқариш объектидаги лойиҳа ҳужжатлари, техника қурилмалари, бинолар ва иншоотлар, саноат хавфсиз-

лиги декларацияси ва хавфли ишлаб чиқариш объектидан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган бошқа ҳужжатлар;

экспертиза хулосаси — экспертиза объектининг саноат хавфсизлиги талабларига мувофиқлиги (мувофиқ эмаслиги) тўғрисида асосли хулосаларни ёки хавфли ишлаб чиқариш объектларининг идентификациялаш натижаларини ўз ичига олган ҳужжат.

2. Ушбу Қоидаларга мувофиқ қуйидагиларнинг экспертизаси амалга оширилади:

хавфли ишлаб чиқариш объектини қуриш, кенгайтириш, қайта қуриш, техник жиҳатдан қайта жиҳозлаш, консервациялаш ва тугатишга доир лойиҳа ҳужжатлари;

хавфли ишлаб чиқариш объектида қўлланиладиган техника қурилмалари (Хавфли ишлаб чиқариш объектларида фойдаланиладиган техник қурилмаларнинг турлари (типлари) мазкур Қоидаларнинг 1-илоvasида келтирилган);

хавфли ишлаб чиқариш объектидаги бинолар ва иншоотлар;
саноат хавфсизлиги декларацияси ва хавфли ишлаб чиқариш объектидан фойдаланиш билан боғлиқ бошқа ҳужжатлар.

3. Экспертиза эксперт ташкилотлари томонидан мазкур Қоидаларнинг, шунингдек саноат хавфсизлиги соҳасидаги қонун ҳужжатлари ва норматив техник ҳужжатлари талабларига мувофиқ амалга оширилади.

4. Турли экспертиза объектлари экспертизасини амалга оширишда инobatга олиниши лозим бўлган талаблар экспертиза объектларининг ўзига хос хусусиятларидан келиб чиққан ҳолда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2008 йил 10 декабрдаги 271-сон қарори билан тасдиқланган Саноат хавфсизлиги экспертизаси тизими тўғрисидаги низом ҳамда мазкур Қоидаларга мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Саноатда, кончиликда ва коммунал-маиший секторда ишларнинг беҳатар олиб борилишини назорат қилиш давлат инспекцияси (кейинги ўринларда «Саноатконтехназорат» давлат инспекцияси деб юритилади) томонидан белгиланади.

5. Экспертизани амалга ошириш сифати ва натижаларининг ҳаққонийлиги, шунингдек экспертиза натижаларини сақлаш учун жавобгарлик экспертизани ўтказган эксперт ташкилоти зиммасига юклатилади.

6. Экспертиза эксперт ташкилоти билан хавфли ишлаб чиқариш объектидан фойдаланаётган ёки ундан фойдаланишни мўлжаллаётган ташкилот ўртасида тузилган шартнома асосида амалга оширилади.

7. Экспертиза хавфли ишлаб чиқариш объектидан фойдаланаётган ёки ундан фойдаланишни мўлжаллаётган ташкилот маблағлари ҳисобидан ўтказилади.

8. Экспертизани амалга ошириш муддати экспертиза объектининг мураккаблигига қараб белгиланади, лекин саноат хавфсизлиги соҳасидаги қонун ҳужжатлари ва норматив техник ҳужжатларга мувофиқ зарур бўлган материаллар ва ҳужжатлар туркуми олинган ҳамда экспертизани амалга ошириш бўйича бошқа барча шартлар бажарилган вақтдан бошлаб уч ойдан ошмаслиги керак.

II. Экспертизани амалга ошириш тартиби

9. Экспертизани амалга ошириш жараёни қуйидаги босқичлардан иборат:

- а) дастлабки босқич;
 - б) экспертизани амалга ошириш учун аризани қабул қилиш;
 - в) ҳужжатларни дастлабки баҳолаш ҳамда экспертизани амалга ошириш учун шартномани расмийлаштириш;
 - г) экспертиза объектини баҳолаш;
 - д) баҳолаш натижалари бўйича экспертиза хулосасини расмийлаштириш.
- Экспертизани амалга оширишнинг кейинги ҳар бир босқичи аввалги босқичларда ижобий натижаларга эришилган тақдирда амалга оширилади.

10. Экспертизанинг дастлабки босқичи уни амалга оширишга масъул бўлган эксперт томонидан буюртмачи вакили билан қуйидаги мақсадлар учун ўтказилади:

экспертизани амалга ошириш тартиби, мазмуни ва бориши ҳақида маълумот бериш;

экспертизани амалга ошириш учун зарур бўлган материаллар ва ҳужжатларни муҳокама қилиш ҳамда аниқлаб олиш;

экспертизани амалга ошириш давомида олинган ҳар қандай маълумот ва ахборот эксперт ташкилоти ходимлари томонидан махфий маълумот сифатида кўрилиши ҳақида маълум қилиш (қонунчиликда назарда тутилган ҳолатлар бундан мустасно);

бажариладиган иш ҳажмлари ва муддатларини муҳокама қилиш ва аниқлаб олиш;

зарурат бўлганда экспертиза объектини баҳолашни жойига бориб ўтказиш учун тайёргарлик кўришни муҳокама қилиш.

11. Экспертизани амалга ошириш учун буюртмачи мазкур Қоидаларнинг 2-илоvasида келтирилган шакл бўйича расмийлаштирилган аризани эксперт ташкилотига тақдим этади.

Экспертиза объектларининг ўзига хос хусусиятларини инобатга олган ҳолда аризага қуйидаги ҳужжатлар илова қилиниши зарур:

а) буюртмачи ва экспертиза объекти ҳақидаги маълумотлар;

б) лойиха, конструкторлик, фойдаланиш, таъмирлашга оид ҳужжатлар, хавфли ишлаб чиқариш объектининг саноат хавфсизлиги декларацияси, техник қурилмалар ҳамда бино ва иншоотларнинг паспортлари, хавфли ишлаб чиқариш объектидаги авариянинг кенгайиб кетишига йўл қўймаслик ва унинг оқибатларини тугатиш режалари, йўриқномалар, технологик регламентлар, экспертиза ва хавфли ишлаб чиқариш объектларини идентификация қилиш учун керак бўлган шифрланган ёки махсус белгига эга бўлган бошқа ҳужжатлар (объектга боғлиқ ҳолда);

в) зарурат бўлганда синов далолатномалари (баённомалари), диагностика (текширувлар) натижалари, сертификатлар (зарур бўлганда комплект ускуналар учун ҳам), лицензиялар, шунингдек мустаҳкамлик ҳисоблари ва шу кабилар.

12. Нотўғри тўлдирилган ёки нотўғри расмийлаштирилган ариза кўриб чиқишга қабул қилинмайди.

Такдим этиладиган ҳужжатлар асл ёки буюртмачи томонидан тасдиқланган нусхаларда топширилиши лозим.

13. Эксперт ташкилоти топширилган аризаларни тикилган бетлар сони кўрсатилган, эксперт ташкилоти муҳри билан муҳрланган дафтар (журнал)-ларда рўйхатга олади.

14. Ариза рўйхатга олинган кундан бошлаб беш иш куни муддатида такдим этилган ҳужжатлар дастлабки баҳоланади.

15. Такдим этилган ҳужжатларни дастлабки баҳолашда ҳужжатларнинг тўлиқлилиги ҳамда бу ҳужжатларда маълумотларнинг етарлилиги ўрганилади.

16. Такдим этилган ҳужжатларни дастлабки баҳолаш натижалари салбий бўлганда, эксперт ташкилоти буюртмачига унинг аризаси рад этилганлигини асосланган сабаблари кўрсатилган ҳолда хабарнома юборади ва буюртмачи билан келишган ҳолда камчиликларни бартараф этиш учун муддат белгилайди.

17. Эксперт ташкилотининг хабарномасида кўрсатилган камчиликлар келишилган муддатда буюртмачи томонидан бартараф этилмаган тақдирда, экспертиза амалга оширилмайди ҳамда такдим этилган ҳужжатлар буюртмачига қайтарилади.

18. Такдим этилган ҳужжатларни дастлабки баҳолашда ижобий натижаларга эришилган тақдирда, эксперт ташкилоти буюртмачи билан экспертизани амалга ошириш учун шартномани расмийлаштиради.

19. Шартнома қийматининг камида 15 фоизи миқдорига тенг маблағ буюртмачи томонидан эксперт ташкилотига тўланганда ва зарур бўлган материаллар ва ҳужжатлар тўлиқлигича олингандан сўнг, эксперт ташкилоти экспертиза объектини баҳолашга киришади.

20. Эксперт ташкилоти томонидан экспертиза объектини баҳолаш учун малакали экспертлар гуруҳи расман тайинланади.

Экспертлар гуруҳига бошқа мутахассислар ҳам киритилиши мумкин, бунда мутахассислар сони гуруҳдаги экспертлар сонидан кўп бўлмаслиги керак.

21. Экспертлар орасидан экспертиза объектини баҳолашнинг бевосита ўтказилиши, экспертлар ўртасида вазифаларнинг тақсимланиши ва экспертиза натижаларини расмийлаштирилиши учун жавобгарлик юкланган етакчи эксперт тайинланади.

Экспертлар эксперт ташкилотининг фаолияти бўйича қўлланмасига мувофиқ иш олиб боришлари керак.

22. Экспертлар экспертиза объектини унга нисбатан қўйиладиган саноат хавфсизлиги талабларига мувофиқлигини баҳолашади. Зарурат бўлганда, экспертлар такдим этилган маълумотлар ва ҳужжатларнинг тўлиқлилигини, ишончлилигини ва тўғрилигини аниқлашади ҳамда уларнинг қонун ҳужжатлари ва норматив техник ҳужжатлар талабларига мувофиқлигини баҳолашади.

23. Зарурат бўлганда экспертлар экспертиза объектини баҳолашни жойига бориб ўтказиши мумкин.

24. Жойига бориб баҳолаш ўтказилганда экспертлар экспертиза объектига боғлиқ ишлар талаб даражасида олиб борилишини кузатадилар, шунингдек, комплекс тарзда қуйидагиларга баҳо берадилар:

а) бино ва иншоотлар ҳамда асбоб ва ускуналарнинг яроқлилиги, шунингдек, синов воситалари ва асбобларнинг уларга хизмат кўрсатилиши бўйича ҳолатига;

б) қадоқлаш (маркировка) ва идентификация қилишнинг ишончли тизими мавжудлигига;

в) тегишли қонун ҳужжатлари, норматив техник ва услубий ҳужжатлар, қоидалар, ишчи йўриқномалари мавжудлиги ҳамда уларга амал қилинишига;

г) ҳисобот ҳужжатларининг мазмуни ва уларни расмийлаштириш талабларига риоя этилишига.

Буюртмачи экспертлар талаби бўйича экспертиза объектига боғлиқ барча текшириш, диагностика ва синов натижалари, ҳужжатлар, ҳисоблар, баённомалар ва ҳисоботларни тақдим этиши лозим.

25. Экспертиза объектининг мураккаблигига қараб, етакчи эксперт талабига мувофиқ мутахассислар ўзлари бажарган ишлар натижалари бўйича маълумотнома тайёрлашади.

26. Зарур ҳолларда экспертизани амалга ошириш жараёнида эксперт ташкилоти қонун ҳужжатлари ҳамда норматив техник ҳужжатларда кўрсатилган услублар ёки буюртмачи билан келишилган услуб ва дастур асосида синовлар ўтказади.

«Санотконтехназорат» давлат инспекцияси ўз ваколати доирасида берадиган хавфли ишлаб чиқариш объектларида ишларни бажариш учун рухсатномаларга эга бўлган бошқа лабораторияларнинг синов натижаларидан ҳам фойдаланиш мумкин.

27. Экспертизани амалга ошириш жараёнида номувофиқликлар ва камчиликлар аниқланган ҳолларда экспертлар томонидан мазкур Қоидаларнинг 3-илоvasида келтирилган шакл бўйича баённома тузилади. Баённомада аниқланган номувофиқликлар ва камчиликларни бартараф этиш тадбирлари ва муддатлари кўрсатилади. Баённома буюртмачи билан келишилади ҳамда буюртмачининг масъул вакили ва етакчи эксперт томонидан имзоланади.

28. Келишилган муддатларда буюртмачи томонидан баённомада кўрсатилган тадбирлар бажарилмаса салбий экспертиза хулосаси расмийлаштирилади.

Салбий экспертиза хулосасида аниқланган номувофиқликлар ва камчиликлар кўрсатилиши лозим.

29. Салбий экспертиза хулосаси расмийлаштирилган ҳолларда буюртмачи салбий экспертиза хулосасини расмийлаштиришга асос бўлган номувофиқликлар ва камчиликларни бартараф этиб, экспертизани амалга ошириш учун такроран ариза бериши мумкин.

30. Фойдаланилаётган экспертиза объектига салбий экспертиза хулоса-

си расмийлаштирилганда, эксперт ташкилоти тегишли хавфли ишлаб чиқариш объектдан хавфсиз фойдаланиш бўйича тезкор чоралар кўриш учун «Саноатконтехназорат» давлат инспекциясига ёки унинг минтакавий инспекциясига экспертиза натижалари ҳақида тезкор хабар юборади.

31. Экспертизани амалга ошириш учун тақдим этилган ҳужжатларни ўрганиш, экспертиза объекти ҳолатини баҳолаш ҳамда ўтказилган зарур синовлар натижалари ижобий бўлганда ёки келишилган муддатларда буюртмачи томонидан баённомада кўрсатилган тадбирлар бажарилган ҳолларда, ижобий экспертиза хулосаси расмийлаштирилади.

32. Экспертлар мазкур Қоидаларнинг 4-илоvasида кўрсатилган экспертиза хулосасини расмийлаштиришга нисбатан қўйиладиган талабларга мувофиқ экспертиза хулосасини расмийлаштиради.

III. Экспертиза хулосасини тасдиқлаш

33. Эксперт ташкилоти ижобий экспертиза хулосасини расмийлаштиригандан сўнг, ўн кун муддат ичида экспертиза хулосасини тасдиқлаш учун «Саноатконтехназорат» давлат инспекциясига тақдим этади. Агар кўрсатилган муддатнинг тугаши иш куни бўлмаган кунга тўғри келса, у ҳолда тасдиқлаш учун тақдим қилиш муддати кейинги иш кунига қадар узайтирилади.

Экспертиза хулосасини белгиланган муддат давомида тасдиқлаш учун тақдим қилиш факти «Саноатконтехназорат» давлат инспекциясининг девонхонаси томонидан келиб тушган кузатув хатига қўйилган санадан, агар экспертиза хулосаси почта орқали юборилган бўлса, алоқа бўлинмаси томонидан жўнатма қабул қилинган санадан қайд қилинади.

34. Экспертиза хулосалари «Саноатконтехназорат» давлат инспекциясига эксперт ташкилоти раҳбари томонидан имзоланган кузатув хати билан 3 та нусхада (1 та асли ва 2 та нусхаси) тақдим қилинади. Кузатув хатида экспертиза хулосасининг ҳисобга олиш рақами кўрсатилиши лозим.

35. Кузатув хати ва унга илова қилинган экспертиза хулосалари амалдаги иш юритиш тартибига мувофиқ қабул қилинади ва рўйхатга олинади.

36. Экспертиза хулосаларини тасдиқлаш «Саноатконтехназорат» давлат инспекцияси томонидан экспертиза хулосаси келиб тушган кундан бошлаб ўттиз кун муддат ичида амалга оширилади. Агар кўрсатилган муддатнинг тугаши иш куни бўлмаган кунга тўғри келса, унда экспертиза хулосасини тасдиқлаш муддати ундан кейинги биринчи иш кунига қадар узайтирилади.

Экспертиза хулосаларини тасдиқлаш малакали мутахассисларни ёки манфаатдор томонлар (эксперт ташкилоти, буюртмачи, лаборатория ва бошқалар) вакиллари жалб қилиш орқали батафсил ўрганиб чиқишни талаб қиладиган ҳолларда, экспертиза хулосаларини тасдиқлаш муддати «Саноатконтехназорат» давлат инспекцияси бошлиғи (унинг ўринбосари) қарорига асосан йигирма кунгача узайтирилиши мумкин.

37. Экспертиза хулосаларини тасдиқлаш қуйидагиларни ўз ичига олади:

а) экспертиза хулосаларини кўриб чиқиш;

б) экспертиза хулосаларини кўриб чиқиш натижалари бўйича қарор қабул қилиш;

в) экспертиза хулосаларини ҳисобга олиш.

38. «Саноатконтехназорат» давлат инспекциясида экспертиза хулосаларини кўриб чиқиш ва ҳисобга олишга масъул бўлган бўлинма ва (ёки) ходимлар (кейинги ўринларда масъул ходимлар деб юритилади) тайинланади. Экспертиза хулосаларини кўриб чиқишда тегишли тармоқ инспекциялари ходимлари иштирок этишлари шарт.

39. Экспертиза хулосаларини кўриб чиқиш экспертиза объектининг ўзига хос хусусиятларини инобатга олган ҳолда қуйидаги йўналишлар бўйича ўтказилади:

а) экспертиза хулосасини расмийлаштиришга нисбатан қўйиладиган талабларга амал қилинганлиги;

б) эксперт ташкилотининг аккредитация соҳасига амал қилганлиги;

в) экспертизани амалга оширишда ўрнатилган тартибда аттестациядан ўтган экспертларнинг иштирок этганлиги;

г) экспертизани амалга оширишга қўйилган талабларга амал қилинганлиги;

д) экспертизани амалга оширишда саноат хавфсизлиги соҳасидаги тегишли қонун ҳужжатлари ҳамда норматив техник ҳужжатлардан фойдаланилганлиги;

е) экспертизани амалга оширишда тегишли назорат, синов, диагностик жиҳозлар ва ўлчаш воситаларидан фойдаланилганлиги.

40. Экспертиза хулосаларини кўриб чиқишда эксперт ташкилотидан ҳамда буюртмачидан қўшимча маълумотлар сўралиши мумкин. Зарур бўлган ҳолларда мавжуд саволларни муҳокама қилиш учун манфаатдор томонлар вакиллари жалб этилиши мумкин.

41. Экспертиза хулосаларини кўриб чиқиш натижалари салбий бўлганда мазкур Қоидаларнинг 5-илувасида келтирилган шакл бўйича расмийлаштириладиган экспертиза хулосасини тасдиқлаш юзасидан рад этиш ҳақида қарор қабул қилинади.

Қарорда экспертиза хулосасини тасдиқлаш рад этилганлигининг асосланган сабаблари кўрсатилади.

42. Экспертиза хулосасини тасдиқлаш юзасидан рад этиш ҳақида қарор қабул қилинганда эксперт ташкилоти экспертиза хулосасини тасдиқлаш рад этилганлигининг сабабларини эътиборга олган ҳолда, экспертиза хулосасини қайта кўриб чиқиб, тасдиқлаш учун такроран такдим этади.

Экспертиза хулосаси тасдиқлаш учун такроран такдим этилганда кузатув хатида экспертиза хулосасини тасдиқлаш юзасидан рад этиш ҳақида қарорнинг санаси ва рақами кўрсатилиши лозим.

43. Экспертиза хулосаларини кўриб чиқиш натижалари ижобий бўлганда мазкур Қоидаларнинг 6-илувасида келтирилган шакл бўйича расмийлаштириладиган экспертиза хулосасини тасдиқлаш ҳақида қарор қабул қилинади.

44. Экспертиза хулосасини тасдиқлаш ёки тасдиқлаш юзасидан рад этиш ҳақидаги қарор «Саноатконтехназорат» давлат инспекцияси бошлиғи (унинг

ўринбосари)нинг имзоси ва «Саноатконтехназорат» давлат инспекциясининг гербли муҳри билан тасдиқланади.

45. Экспертиза хулосасини тасдиқлаш ҳақида қарор қабул қилингандан кейин масъул ходимлар томонидан мазкур Қоидаларнинг 4-илоvasи 4-параграфи талабларига мувофиқ экспертиза хулосасини ҳисобга олиш рақамининг тегишли белгилар гуруҳлари тўлдирилади.

46. Экспертиза хулосасини тасдиқлаш ёки тасдиқлаш юзасидан рад этиш ҳақидаги қарорнинг ҳамда экспертиза хулосасининг асли экспертиза хулосасини тасдиқлаш учун тақдим этган эксперт ташкилотининг ходимига тилхат орқали буюртмачига топшириш учун берилади. Агар қарор қабул қилингандан кейин уч иш куни мобайнида қарорнинг ҳамда экспертиза хулосасининг асли эксперт ташкилоти томонидан олинмаса, улар «Саноатконтехназорат» давлат инспекцияси томонидан почта орқали экспертиза хулосасини тасдиқлаш учун тақдим этган эксперт ташкилотига юборилиши мумкин.

IV. Якуний қоида

47. Мазкур Қоидалар Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Фавқулодда вазиятлар вазирлиги, Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси, Геология ва минерал ресурслар давлат қўмитаси, Монополиядан чиқариш, рақобат ва табдиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси, Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш агентлиги, Ўзбекистон қасаба уюшмалари Федерацияси кенгаши билан келишилган.

*Меҳнат ва аҳолини ижтимоий
муҳофаза қилиш вазири в.б.*

А. ХАИТОВ

2009 йил 7 сентябрь

Фавқулодда вазиятлар вазири

К. АХМЕДОВ

2009 йил 7 сентябрь

*Давлат архитектура ва
қурилиш қўмитаси раиси*

Б. ХОДЖАЕВ

2009 йил 8 сентябрь

*Геология ва минерал ресурслар
давлат қўмитаси раиси*

Н. МАВЛЯНОВ

2009 йил 7 сентябрь

*Монополиядан чиқариш,
рақобат ва тадбиркорликни
қўллаб-қувватлаш давлат
қўмитаси раиси в.б.*

Б. УЛАШОВ

2009 йил 7 сентябрь

*Ўзбекистон стандартлаштириш,
метрология ва сертификатлаштириш
агентлиги Бош директори*

А. АБДУВАЛИЕВ

2009 йил 7 сентябрь

*Ўзбекистон касаба уюшмалари
Федерацияси кенгаши раиси*

Д. ЖАҲОНГИРОВА

2009 йил 7 сентябрь

Саноат хавфсизлиги экспертизасини
амалга ошириш қоидаларига
1-ИЛОВА

Хавфли ишлаб чиқариш объектларида фойдаланиладиган техника қурилмаларининг турлари (типлари)

1. 0,07 мегапаскалдан ортиқ босим остида ёки ишлатиладиган суюқликнинг нормал атмосфера босимидаги қайнаш ҳароратидан ортиқ ҳароратда ишлайдиган жиҳозлар (қозонлар, босим остида ишлайдиган идишлар, буғ қувурлари), иситиш ускуналари, иссиқлик пунктлари ва иссиқлик тармоқлари жиҳозлари, юқорида номлари келтирилган жиҳозларни фойдаланишда ишлатиладиган аварияга қарши ҳимоя, сигнализация ва назорат воситалари, асбоблари ва тизимлари.

2. Кўтариш иншоотлари (юк кўтариш кранлари, кран-манипуляторлар, лифтлар, қувурларни ётқизувчи кранлар, юк кўтаргичлар (миноралар), қурилишда ишлатиладиган кўтаргичлар, осма пўлат арқон йўллари, фуникулёрлар (тоғ темир йўллари), эскалаторлар, кўтарма платформалар, юкни тутиб турувчи ечиладиган қисмлар ва мосламалар, махсус ишларни бажарадиган ускуналар, машиналар ва агрегатлар).

3. Портлашдан ҳимоя қилинган I ва II-гурӯх электр жиҳозлари ва кончилик электр жиҳозлари.

4. Тоғ-кончилик ва бойитиш ишларида қўлланиладиган жиҳозлар (жумладан: кўмир ва олтин қазиб олиш саноати учун мўлжалланган махсус жиҳозлар, кон қазилмалари вентиляцияси ва чангини ушлаб қолувчи жиҳозлар, кон қазилмаларида ишлатиладиган мустаҳкамловчи жиҳозлар, ўзак-

ли кўтаргич ва кон транспорти жиҳозлари, қудуқ ва хандакларни бурғулаш жиҳозлари, қудуқларни қазиш ва маҳкамлаш жиҳозлари).

5. Нефть-газни қазиш ва газни қайта ишлаш саноати қурилиши жиҳозлари (жумладан: барча турдаги қудуқларни бурғулаш ва фойдаланиш учун жиҳозлар, отиш ва портлатиш ишларида қўлланиладиган механизмлар, қудуқларни ўзлаштириш, фойдаланиладиган қудуқларни таъмирлаш ва жадаллаштириш учун мўлжалланган жиҳозлар, нефть кон(майдон)и ва геология-қидирув жиҳозлари учун ёрдамчи жиҳозлар ва асбоблар).

6. Фойдали қазилмалар кон(майдон)ларини қидириш ва қазишда олиб бориладиган геология-қидирув ва геофизик ишлар учун жиҳозлар.

7. Магистрал қувурлар транспорти объектлари, нефть-газ маҳсулотлари билан таъминлаш объектлари, электрокимёвий ҳимоя воситалари учун жиҳозлар ва механизмлар.

8. Хавфли ишлаб чиқариш объектларида фойдаланиладиган техника қурилмаларини ишлаб чиқариш, ўрнатиш (монтаж қилиш), қайта қуриш (реконструкция қилиш) ва таъмирлашда пайвандлаш, кавшарлаш, путур етказмасдан текшириш, эритиш, термик ишлаш ва юзасини тозалаш учун мўлжалланган жиҳозлар.

9. Металлургия соҳаси учун жиҳозлар ва механизмлар:

кора ва рангли металлургия учун жиҳозлар;

электр ўчоқлари ва индукцион электр ўчоқлар агрегатлари, индукцион қиздирувчи ускуналар ва қурилмалар, ёйсимон ва руда-термик электр ўчоқлари, янги турдаги қиздирувчи (эритадиган ва қиздирадиган) қаршилиқ электр ўчоқлари ва қурилмалари;

пўлатни эритиш учун жиҳозлар.

10. Суюқлик ва вакуумда ишлайдиган насослар, насос агрегатлари, ҳаво ва газда ишлайдиган компрессорлар ҳамда компрессор агрегатлари.

11. Хавфли ишлаб чиқариш объектларида қўлланиладиган арматура.

12. Технологик жиҳозлар учун металл конструкциялар, суягичлар ва ҳимоя копламалари.

13. Газ билан таъминлаш (газни тақсимлаш ва газни истеъмол қилиш) тизими жиҳозлари ва техника қурилмалари (жумладан: қозонлар, технологик линиялар ва агрегатларнинг газ жиҳозлари, сифимли ва оқиб ўтказувчи сув иситгичларнинг газ горелкали қурилмалари, полиэтилен газ қувурларини пайвандлаш учун жиҳозлар ва бошқа жиҳозлар).

14. Кимё, нефть-кимё, нефть-газни қайта ишлаш ва хавфли моддалар ишлатиладиган бошқа ишлаб чиқариш корхоналари ва объектларида қўлланиладиган технологик, транспорт ва ёрдамчи жиҳозлар (жумладан: сифимли, устунли, реакторли, машинали, криогенли, вакуумли, совутувчи, электролизли, масса алмаштирувчи, иссиқлик алмаштирувчи, филтрловчи, вентиляцияловчи, майдаловчи, қуритувчи, аралаштирувчи жиҳозлар, ўчоқлар, сифим (резервуар)лар, аварияга қарши ҳимоя, сигнализация ва назорат воситалари, асбоблари ва тизимлари ва бошқа жиҳозлар).

15. Газдан ҳимоя қилувчи нафас олиш аппаратуралари учун воситалар (изоляция қиладиган респираторлар, ҳаво аппаратлари, изоляция қиладиган

ва филътрловчи ўз-ўзини қутқариш воситалари), газни назорат қилиш асбоблари, авария ҳолатларини бартараф қилиш учун қурилмалар, шахсий ҳимоя воситалари.

16. Хавфли ишлаб чиқариш объектларида қўлланиладиган автоматлаштириш асбоблари ва воситалари, технологик жараёнларни бошқариш ва назорат қилиш асбоблари, автоматлаштирилган тизимлар учун дастурий-техника комплекслари (жумладан: путур етказмайдиган назорат қилиш, механик ва физик катталикларни ўлчаш учун қурилмалар ва асбоблар, хавфсизлик автоматикаси асбоблари, босим ростлагичлари, ҳисоблагичлар, газ-анализатор (газ таркибини таҳлил қилувчи асбоб)лар).

17. Хавфли моддалар учун махсус мўлжалланган сиғим (цистерна)лар ва контейнерлар ҳамда идиш (баллон)лар.

18. Хавфли юкларни ташиш (транспортировка қилиш) учун жиҳозлар.

19. Портловчи ва заҳарли моддаларни ҳамда унинг таркибига кирувчи материалларни яратиш, ишлаб чиқариш ва сақлашда қўлланиладиган жиҳоз ва асбоблар. Портлатиш ишларини олиб боришда қўлланиладиган жиҳоз ва асбоблар.

20. Ўсимлик хом ашёсини сақлаш ва қайта ишлаш бўйича портлаш хавфи бўлган ишлаб чиқариш объектларида қўлланиладиган технологик, транспорт ва ёрдамчи жиҳозлар (жумладан: технологик жараёнларни тартибга солиш, ўлчаш ва назорат қилиш учун техника асбоблари ва воситалари, технологик жараёнларни бошқаришнинг дастурий-техника комплекслари ва тизимлари, сигнализация ва аварияга қарши ҳимоя қурилмалари ва тизимлари (портлашдан ҳимоя ва огоҳлантирувчи қурилмалар, тез ҳаракатланувчи қурилмалар, портлашларни маҳаллийлаштириш воситалари) ва бошқа жиҳозлар).

21. Газ ҳолатдаги, майда дисперс ва суюқ ҳолатдаги отқин ва оқимлардан фойдали равишда ишлатиш (утилизация қилиш) бўйича жиҳозлар.

Саноат хавфсизлиги экспертизасини
амалга ошириш қоидаларига
2-ИЛОВА

_____ раҳбарига
(эксперт ташкилоти номи)

Саноат хавфсизлиги экспертизасини амалга ошириш учун
АРИЗА

(буюртмачи номи)

(экспертиза объекти номи) _____НИ

саноат хавфсизлиги экспертизасини амалга оширишингизни сўрайди.

Илова қилинаётган ҳужжатлар:

(масъул раҳбар лавозими) (имзо) (Ф.И.О.)

М.Ў.

Саноат хавфсизлиги экспертизасини
амалга ошириш қоидаларига
З-ИЛОВА

Экспертизани амалга ошириш жараёнида аниқланган
номувофиқликлар ва камчиликларни бартараф этиш
БАЁННОМАСИ

_____ -сон

(баённома рақами)

(расмийлаштирилган сана)

(эксперт ташкилоти номи, етакчи экспертнинг Ф.И.О.)

(экспертиза объекти номи)

(буюртмачи номи, унинг вакили лавозими ва Ф.И.О.)

Т/р	Аниқланган номувофиқликлар ва камчиликларни бартараф этиш тадбирлари	Бажариш муддатлари	Бажарилган ишларни баҳолаш*

Етакчи эксперт _____ Буюртмачи вакили _____

Изоҳ: * эксперт томонидан тўлдирилади.

Буюртмачи вакили ўз имзоси билан аниқланган номувофиқликлар
ва камчиликларни бартараф этиш тадбирлари амалга оширилганлиги-
ни ҳамда бажарилган ишлар ҳақида эксперт ташкилотига ёзма ахбо-
рот юборилганлигини тасдиқлайди.

Саноат хавфсизлиги экспертизасини
амалга ошириш қоидаларига
4-ИЛОВА

**Экспертиза хулосасини расмийлаштиришга
нисбатан қўйиладиган
ТАЛАБЛАР**

1-§. Умумий қоидалар

1. Ижобий экспертиза хулосасининг титул варақаси махсус бланкда расмийлаштирилиши лозим.

2. Салбий экспертиза хулосасининг титул варақаси эксперт ташкилотининг расмий бланкида расмийлаштирилиши лозим.

3. Экспертиза хулосаси расмийлаштирилганда экспертиза хулосаси тегишли бўлган объектлар санаб ўтилиши лозим.

4. Экспертиза хулосаси эксперт ташкилоти раҳбари ва экспертизани амалга оширган экспертлар томонидан имзоланиши, эксперт ташкилоти муҳри қўйилиши ҳамда бетлар сони кўрсатилган ҳолда тикилиши лозим.

2-§. Экспертиза хулосасини тузилишига талаблар

5. Экспертиза хулосаси қуйидаги қисмлардан иборат бўлади:

- а) титул варақаси;
- б) мундарижа;
- в) асосий қисм;
- г) экспертиза хулосасига иловалар.

6. Экспертиза хулосасининг титул варақаси мазкур Талабларнинг 1-илловасида келтирилган шаклда расмийлаштирилади.

7. Экспертиза хулосасининг мундарижасида экспертиза хулосасининг барча бўлимларининг номи ва тегишли саҳифаларнинг рақамлари кўрсатилади.

8. Экспертиза хулосасининг асосий қисми қуйидагиларни ўз ичига олиши лозим:

а) кириш қисми (бунда экспертизани амалга ошириш учун асос, экспертизани амалга оширган ва экспертиза хулосасини расмийлаштирган эксперт ташкилоти ҳамда экспертлари ва мутахассислари ҳақидаги маълумотлар ҳамда буюртмачи ҳақидаги маълумотлар кўрсатилиши лозим);

б) экспертизанинг мақсади;

в) экспертизани амалга ошириш жараёнида кўриб чиқилган ҳужжатлар ҳақидаги маълумотлар;

г) экспертиза объекти ҳақидаги маълумотлар (бунда экспертиза объектига тегишли хавфли ишлаб чиқариш объекти ҳамда экспертиза объекти ҳақидаги маълумотлар кўрсатилиши лозим).

Лойиҳа ҳужжатлари, саноат хавфсизлиги декларацияси ва хавфли иш-

лаб чиқариш объектидан фойдаланиш билан боғлиқ бошқа ҳужжатларнинг экспертиза хулосаларида бу ҳужжатларни ишлаб чиқиш учун асос ҳамда бу ҳужжатларни ишлаб чиққан ташкилот ҳақидаги маълумотлар ҳам келтирилади;

д) экспертизани амалга ошириш натижалари (бунда экспертизани амалга ошириш натижасида қабул қилинган хулосанинг асосланган сабаблари кўрсатилади. Шунингдек, саноат хавфсизлигини таъминлаш юзасидан тавсиялар ҳам кўрсатилиши мумкин);

е) хулоса.

9. Экспертиза хулосасига экспертизани амалга ошириш жараёнида аниқланган номувофиқликлар ва камчиликларни бартараф этиш баённомалари (мавжуд бўлганда), экспертизани амалга оширишда фойдаланилган қонун ҳужжатлари ва норматив техник ҳужжатлари рўйхати ҳамда ўтказилган синов натижалари илова қилиниши лозим.

3-§. Хавфли ишлаб чиқариш объектларини идентификациялаш бўйича экспертиза хулосасини расмийлаштиришга нисбатан қўйиладиган талаблар

10. Хавфли ишлаб чиқариш объектини идентификация қилиш бўйича экспертиза хулосаси мазкур Талабларнинг 2-параграфига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2008 йил 10 декабрдаги 271-сон қарори билан тасдиқланган Хавфли ишлаб чиқариш объектларини идентификациялаш тартиби тўғрисидаги низом талаблари ҳамда хавфли ишлаб чиқариш объектларини идентификациялаш бўйича «Саноатконтехназорат» давлат инспекцияси тавсияларини эътиборга олган ҳолда расмийлаштирилади.

11. Хавфли ишлаб чиқариш объектини идентификация қилиш бўйича экспертиза хулосасига хавфли ишлаб чиқариш объектларини идентификациялаш варақаси ҳамда мазкур Талабларнинг 2-илувасида келтирилган шаклда расмийлаштириладиган хавфли ишлаб чиқариш объектларини умумлаштириш варақаси илова қилинади.

4-§. Экспертиза хулосасини ҳисобга олиш бўйича талаблар

12. Расмийлаштирилган экспертиза хулосаси эксперт ташкилоти ва «Саноатконтехназорат» давлат инспекцияси томонидан ҳисобга олинади. Ҳисобга олиш рақами экспертиза хулосаси титул варақасига қўйилади.

13. Ҳисобга олиш рақами чизиқча (дефис) билан ажратилган бешта белгилар гуруҳидан ташкил топган бўлиб, XXX-XX-XXXX-XXXXXX-XX кўринишига эга.

Биринчи белгилар гуруҳи (XXX) эксперт хулосасини расмийлаштирган эксперт ташкилоти рўйхат рақамини билдиради.

Иккинчи белгилар гуруҳи (XX) экспертиза объектини билдиради ва экспертиза объектининг шартли белгиларини қўйидаги мазмунда акс эттиради:

ЛХ — хавфли ишлаб чиқариш объектини куриш, кенгайтириш, қайта куриш, техник жиҳатдан қайта жиҳозлаш, консервациялаш ва тугатишга доир лойиҳа ҳужжатлари;

ТҚ — хавфли ишлаб чиқариш объектида қўлланиладиган техника қурилмалари;

БИ — хавфли ишлаб чиқариш объектидаги бинолар ва иншоотлар;

ХД — саноат хавфсизлиги декларацияси;

БХ — хавфли ишлаб чиқариш объектидан фойдаланиш билан боғлиқ бошқа ҳужжатлар.

Хавфли ишлаб чиқариш объектларини идентификациялаш бўйича экспертиза хулосаларини ҳисобга олиш рақамининг иккинчи белгилар гуруҳига ИХ (хавфли ишлаб чиқариш объектларини идентификациялаш бўйича экспертиза хулосаси) белгиси қўйилади.

Учинчи белгилар гуруҳи (XXXX) экспертиза хулосасини эксперт ташкилотидан расмийлаштириш тартибидаги ҳисобга олиш рақамини билдиради.

Тўртинчи белгилар гуруҳи (XXXXX) экспертиза хулосасини «Саноатконтехназорат» давлат инспекциясида ҳисобга олиш рақамини билдиради.

Бешинчи белгилар гуруҳи (XX) экспертиза хулосасини тасдиқланган йилининг охири рақамларини ифодалайди.

Экспертиза хулосасини расмийлаштиришга
нисбатан қўйиладиган талабларга
1-ИЛОВА

(эксперт ташкилоти номи, манзили, телефон рақами, аккредитация аттестати рақами)

(буюртмачи номи, манзили)

(экспертиза объекти номи)

**САНОАТ ХАВФСИЗЛИГИ ЭКСПЕРТИЗАСИ
ХУЛОСАСИ**

Ҳисобга олиш рақами XXX-XX-XXXX-XXXXXX-XX

«Саноатконтехназорат» давлат инспекциясининг экспертиза хулосасини тасдиқлаш тўғрисидаги қарорисиз — экспертиза хулосаси ҳақиқий эмас*

Илова: ____ варақда

Эксперт ташкилоти
раҳбари

(имзо)

(Ф.И.О.)

М.Ў.

Етакчи эксперт

(имзо)

(Ф.И.О.)

(Расмийлаштирилган сана)

*Изоҳ: * «Саноатконтехназорат» давлат инспекциясининг тасдиқлаш тўғрисидаги қарорисиз — экспертиза хулосаси ҳақиқий эмас» ёзуви ҳамда «Саноатконтехназорат» давлат инспекциясининг белгиси махсус бланкда кўрсатилади.*

Экспертиза хулосасини расмийлаштиришга
нисбатан қўйиладиган талабларга
2-ИЛОВА

Хавфли ишлаб чиқариш объектларини умумлаштириш
ВАРАҚАСИ

1. Хавфли ишлаб чиқариш объектларидан фойдаланувчи ташкилот:

Ташкилотнинг тўлиқ номи	
Раҳбарнинг лавозими ва Ф.И.О.	
Ташкилотнинг почта манзили	
Телефон, факс	

2. Хавфли ишлаб чиқариш объектлари:

Тўлиқ номи	Объект типининг коди	Суғурта суммаларининг энг кам миқдори (энг кам ойлик иш ҳақи миқдорларида)
ЖАМИ:		

Саноат хавфсизлиги экспертизасини
амалга ошириш қоидаларига
5-ИЛОВА

Экспертиза хулосасини тасдиқлаш юзасидан
рад этиш ҳақида
ҚАРОР

(«Саноатконтехназорат» давлат инспекцияси бланкида
расмийлаштирилади)

(сана)

(тартиб рақами)

«Саноатконтехназорат» давлат инспекцияси _____

(экспертиза хулосасини тасдиқлашга тақдим этган эксперт ташкилоти номи)

томонидан тақдим этилган XXX-XX-XXXX рақам билан ҳисобга олинган

(экспертиза объекти номи)

экспертиза хулосасини кўриб чиқди.

Экспертиза хулосасини кўриб чиқиш натижасида қуйидаги камчиликлар ва номувофиқликлар аниқланди:

Экспертиза хулосасини кўриб чиқиш натижасида экспертиза хулосасини тасдиқлаш юзасидан рад этиш ҳақида қарор қабул қилинди.

(лавозими)

(санаси)

(Ф.И.О.)

Саноат хавфсизлиги экспертизасини
амалга ошириш қоидаларига
6-ИЛОВА

Экспертиза хулосасини тасдиқлаш ҳақида
ҚАРОР

(«Саноатконтехназорат» давлат инспекцияси бланкида
расмийлаштирилади)

(сана)

(тартиб рақами)

«Саноатконтехназорат» давлат инспекцияси _____

(экспертиза хулосасини тасдиқлашга тақдим этган эксперт ташкилоти номи)

томонидан тақдим этилган _____

(экспертиза объекти номи)

экспертиза хулосасини кўриб чикди.

Экспертиза хулосасини кўриб чиқиш натижасида экспертиза хулосасини тасдиқлаш ҳақида қарор қабул қилинди ҳамда экспертиза хулосаси XXX-XX-XXXX-XXXXX-XX рақам билан ҳисобга олинди.

(лавозими)

(санаси)

(Ф.И.О.)